

Selmeczbányai Hetilap

SELMECZBÁNYA ÉS VIDÉKÉNEK VEGYES TARTALMÚ KÖZLÖNYE.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 61./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

csak a „Selmeczbányai Hetilap“:	az „Othón“ szépirodalmi havi füzetével:
Egy évre 4 frt.	Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 2 „	Fél évre 3 „ — „
Negyedévre 1 „	Negyedévre 1 „ 50 „
Egyes szám ára 10 kr.	
Egyes számok kaphatók a kiadóhiv.-ban és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.	

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj szabásunk szerint számítatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Megjelen minden vasárnap.

Haladás — ólomlábbon.

Haladunk, de borzasztó nehezen, ólom lábakon.

Minden lépésünk, melyet előre teszünk, mintha nehézkes mankón volna téve.

Hiányzik az egész haladási vonalon az az éltető szikra, mely bátran, gyorsan és mégis jól alkot és nem tépelődik és töprenkedik mindenféle kicsiségek fölött és e töprenkedések vizáradatában azután belefut minden, belefut maga a haladás, a fejlődés, valaminek megteremtésének ténye.

Pedig a „bátornak kedvez a szeiencse“.

Magától értetődik, hogy mi a „bátorság“ alatt nem a könnyelműséget és még kevésbé a hübele-baláskodást, hanem azt az igaz érdekeket gyorsan felfogó, szerencsés és cselekedni tudó kezet vagy mondjuk szellemi erőt értjük, mely rendesen sokkal üdvösebb célt ér el, mint a folytonos hánya-vetés, töprenkedés, tanácskozás, határozatlanság és az ebből kifolyó teljes tehetetlenség.

Sok bába közt elvész a gyermek és sok szakács elrontja az ételt. Oly igaz ez, mint az, hogy kétszer kettő: négy.

Ha ez a sok átkozott bizottsági, értekezleti tanácskozási, ide-oda tépelődési, önönmagában sem bizó, önmagával homlokegyenest ellenkezésbe jövő, kicsinyes és sokszor nevetséges közigazgatási retorta nem volna, a melyen az ily ügyeknek, sajnós, keresztül kell mennie: rég volna

már vízvezetékünk, melybe mi szegény vizsóvár selmeci lakosok még most sem uszhatunk, ámbátor az e célra kölcsönként felvett 150000 frt már más kicsiségekre eluszo, rég volna megfelelő városi elemi iskolai épületünk, melynek falairól még most is a víz csurog; rég volnának rendezett utcáink, melyek külalakja még az elemi vizsgán sem kapná meg a „szbályszerüt“ hanem egyenesen a „rendtlent“; rég volna kifogástalan kórházunk, mely még most is inkább az utca seprő had intézete, mint egy modern kórház; rég volna rendezett levéltárunk, mely most talán egy újabb antodaféra, elhamvasztásra vár, rég volna . . . nohát rég volna sok mindenféle más és hamarosan megvolna a — vasut is.

Eryszázötvenezer és ujabban negyvenezer frt az — egyszázkilencvenezer forinttal.

Hol van??

Nincs!

Mire ment el?

Kicsiségekre!

Tapasztal a lakosság, a város közönsége nagy gazdasági, ipari, társadalmi, forgalmi előnyt ezen elköltött 190000 frtból?

Nem és még egyszer nem!

Most arról van szó, hogy a vasut építésére felajánlott 100000 frtot 70000 frttal kellene megszorítani a városnak, hogy kiéptüljön biztosan az ipolyvölgyi vasut idáig.

70000 frt sok pénz, de 190000 frt még több pénz. És ha elgondoljuk, hogy a 190000

frtból ugyszólván semmi közgazdasági hasznunk nem volt, akkor a 70000 frt, mely egy véghe-tetlen horderejű közgazdasági tényezőhöz juttatná e várost, nem tűnik fel oly nagyon nagynek.

Igaz, hogy e város szegény . . . de hát akkor az is igaz, hogy haszontalanságokra ne költsenek és jövedelmét, mint az az áldatlan fogyasztási adók kezelésével és bérbeadásával történt ne bénítsa, hanem fokozza.

Az is igaz, hogy a kérdéses vasut kiépítéséhez 170000 frtnyi „áldozathozás“ igen soknak tűnik fel és azt mi is sokaljuk. Ámde ne zárkozzunk el megijedve ezen összeg nagyságától attól, hogy a megszavazott 100000 frtot erőnkhez képest némi arányban megtoldjuk, ha előttünk lesznek egyszer a Németi—Selmeczi vasut építésének nemcsak tervei, de teljes költségvetései.

Ugy vettük ki a mult héten tartott vasuti bizottság ülésén, hogy polgármesterünk is ezen nézetet vallja magáénak.

Igazat kell adnunk azonban némileg azoknak is, kik erősen hangoztatták, hogy nem a vállalkozó, hanem a város érdeke lebegjen csakis szemünk előtt és ha tudnók, hogy a kívánt 70000 frtnyi plusz csakis a vállalkozó spekuláczió elönyére szolgálna, ugy ezt a követelést a leghatározottabb módon perhores-kálnók és annak teljesítését elvetendőnek találók.

Csakhogy kibujik mindenben a lóláb és ha ezen esetben ez a lóláb a vállalkozó patko-

hogy ez mire való . . . Apjuk gyere te is, jól fog esni neked is.

Nem is kínálták többé magukat, hanem ittak mind, a férfiak ugy, mint az asszonyok. Aztán ujra hozzá láttak a munkához. Boris is oda megy apjához, leül mellé a subára, czlrógatja, hizeleg neki.

— De azért vissza engedsz ugy-e a szüret után az uramhoz?

— Eredj innen te csacska, hát mégis csak szereted azt a részegest?

— Hát hogyne szeretném, mikor esküdtött uram ő nekem.

— De hát mért nem éltek akkor békességben, minek veszekedtek?

— Mikor az ember kijön a béketüresből, olyankor odamondogatunk sok mindentélét egymásnak, de aztán mégis csak megbékülünk. Ne hidd Apuska, nem olyan rossz ember ő, mint a milyennek látszik.

-- Ne iszen majd elválik . . .

— De nézd csak apácska, István olyan savanyu arezot vág, mintha vadalmába harapott volna.

Oda szólítja Angyal Imre s megkérdi Istvánt:

— Mi bajod fiam?

— Nekem nincs semmi gazduram, de nem tudom, hogy van a feleségem.

— Talán már megint lesz valami?

— Már megint, szegény emberre nagyon rá jár az áldás.

— No annak örülhetsz fiam. Bár nekem is volna még egy.

— Hagyja el gazd'uram, szegény emberre csak baj a sok gyerek.

Erre aztán István elment, másik pajtásával vállakra vették a meglöltött csöbröt és bevitték a prész-házba. A mig ezek ott bent foglalatoskodtak, oda-

Gazdag és még sem boldog.

— A „Selmeczbányai Hetilap“ eredeti tárczája. —

Írta: **Janosovszky Lajos.**

— Szegény az ilyen magam fajta ember. Nincs annak semmije a kerek világon. Kora reggeltől késő estig huzza-vonja az igát és még sem boldogul a sok gyerek miatt. Egyik esztendő kutyább a másiknál. Amint az év mulik, ugy szaporodik a család, mindig több a kenyérfogyasztó. Hej, beh boldogok is azok, akik gazdagok, azoknak nem kell nyomorogni . . .

Ily formán gondolkodott Téglás István becsületes cselédje Angyal Imrének, a falu első telkesgazdájának. Még be sem fejezhette utolsó gondolatát, midőn háta mögött megszólal a gazda:

— No István, mikor kezdetjük meg a szüretelést?

— Ugy látom gazduram, hogy egy hét mulva jó lesz, ha az Isten időt is ad rá.

— Én is ugy gondoltam István, mert . . .

— Mert bizony ha bejön az esős idő, ugy vége a szőlőnek is, meg a bornak is. Az esőtől megduzzadnak a szemek, kipattogzik, az édes nedvet kimossa az eső, marad a csoma meg a szőlőhéj, abból pedig nem lesz bor, vagy a mi szem marad is, az is nedves, vizes lesz s már a szüretelésnél meg lesz keresztelve a bor akárcsak az Iczig kocsmájában. De ha a jó Isten ilyen szép napos idő ad, mint a mostani, ugy az ilyen szép időben a szőlőszemek megtöppednek, akkor olyan finom bora lesz gazduramnak, hogy nó.

* * *

Angyal Imrének minduntalan elszorul a szive, ha leányára, Borisra gondol. Férjhez adta, jól kikészítette, adott neki mindent a mit csak szemé-szája kíván és a férje még sem szereti, még sincs meg köztük a békesség, folytonosan veszekednek, mint a

sátorbeli cigányok. Részezes ura van. Most is kapott tőle levelet; leánya azt írja, hogy az ura folyton csak iszik, iszik és mikor részeg még meg is veri, ha szemrehányásokat mer neki tenni. És mikor ez eszébe jut az öregnek, könnyei potyognak s elgondolkodik: mért tud a szegény ember józan lenni, ő pedig, kinek akkora vagyona van, még azt a kis becsületet sem tudja megszerezni. Mért mennek azok a szegény lányok ebben a tekintetben oly jól férjhez, mikor az én egyetlen gazdag lányom oly szerencsétlen.

De hát majd segít ő azon a részezes vőn. Ugyis szüret lesz a héten, Borist hazahozatja, itthon tartja egy két hónapig, hogy megbösszulhassa magát a vején. És minek irogatnak neki ilyen leveleket, mikor ezt ő már mind régen tudja, csak a szivét szomorítják vele. Majd ha kell neki az asszony, majd eljön érte.

* * *

Szép idő volt. Valóságos meleg nyári nap. Angyalék még az előtte való napon fölkászolódtak a szüreteléshez. Még tegnap estefelé rakták fel a szekerekre a hordókat, csöbröket, csomiszolót, hogy korán hajnalban minden készülődés nélkül utnak indulhassanak.

Boris is megjött férje nélkül, anyja öröme. Ő is kiment a szüretelőkkel a szőlőbe. Hozzá láttak a munkához. Folyt a munka; eleinte csak beszélgettek a szedésnél, de aztán oda szólt Angyalné: „hogy hát hogy is van az a szüreti nóta?“

Nosza, kétszer sem kellett mondania, mintha éppen ezt a biztatást várták volna, olyan egyszerre rákezdtek, hogy: „Megkapáltuk szőlőinket“ stb. Erre azután Angyalné asszony valami gyomormelegítővel kínálta meg embereit.

— No Jancsi, Pista, legények meg lányok nó, gyertek és igyatok. Ne hagyjátok magatokat ugy kínálni, azért van, hogy elfogyjon, aztán meg én nem szeretek senki fiát kínálni, elmullatok hét esztendősek, tudjátok,

lására szolgál, akkor bele nem megyünk a 70000 frtos patkolási több költségbe; de ha látni fogjuk, hogy — már mindenesetre 70000 frtnál jóval kevesebbe, talán felébe, 35000 frtba kerülne a patkolás, mely e város ólomlábát patkolná meg, akkor mennünk bele, mennünk bele szó nélkül; mert ha ennek a vasutnak kiépítését elmulasztjuk most és a honti érdekelttség és a vállalkozó kiépíti azt Korponától Zólyomig, akkor a mostani kalaber korszakban elmondhatjuk: „ágyó párti!”

Legalább e kérdésben, e fontos életbe vágó kérdésben ne fukarkodjunk most és ha csak lehet hozzunk méltányosan megállapítandó nagyobb áldozatot is a 100000 frtnál, hogy csak e vasutunk meg legyen.

Az utókor nekünk ebben fényes elégtételt fog adni.

Ne haladjunk hát ólomlábakon, hanem — — vasuton.

Egyházmegyei közgyűlés.

A nagyhonti ágost. hitv. evang. egyházmegye ez évi közgyűlését városunkban tartotta meg a múlt csütörtökön. A közgyűlést az tette különösen ünnepélyessé, hogy akkor iktatott be hivatalába az új egyházmegyei felügyelő, Laszkáry Pál.

A közgyűlést megelőző napon délelőtt és délután az egyes bizottságok tartották meg gyűléseiket, minek folytán az egyes tárgyalandó ügyek jól előkészítve, maga a közgyűlés július 6-án egészen simán folyt le. A szabályrendelet bizottság elnöke Laszkáry Pál, jegyzője Baltik Pál bái lelkész volt; a papi segélyző intézet kormányzó bizottságában Holuby Adolf alesperes esánki lelkész elnökölt, a jegyzői tisztet pedig Fuchs Samu szuchányi lelkész vitte; az egyházmegyei számvevőszék ugyancsak Holuby elnökle mellett felülvizsgálta az egyházmegyei pénztárósna, Rell Sámuel teszeri lelkésznek zárszámadását s állította össze a költségvetést; a jegyző itt Fuchs János bagonyi lelkész volt; az iskola bizottság Laszkáry Pál elnökle és Szluka Samu bagonyi lelkész jegyzősége mellett intézett; végre még az egyházmegyei gyámintézet tartotta beszámoló gyűlését; itt is Holuby elnökölt, a jegyző pedig Fuchs János volt.

A közgyűlés július 6-án d. e. 9 órakor kezdődött az isten házában, hol Adamovics Samu hodrusbányai lelkész szép imában kérte a Mindenhatónak segélyét az ügyeknek bölcs elintézéséhez.

A templomból az egész gyülekezet, növekedve még sok selmeczi hívővel, a városház tanácstermébe vonult és Laszkáry Pál felügyelő világi elnök csakhamar megnyitva az egyházmegyei közgyűlést, mindenekelőtt köszönetet mondott városunk polgármesterének a tanácskozási terem átengedéseért.

vetődik István lánya egy szál szoknyában s ingecskében azon kócosan, mosdatlanul.

— Honnan jössz te Panka, te? kérdi Angyalné.
— Éd's apámat keresem. Mondják meg neki, hogy jöjjön haza, fiunk született. — Ezzel aztán el akart futni.

— Várj te kis haszontalan, gyere ide, tartsd a szoknyádat, nesze itt van alma, körte, szilva meg szőlő. Vidd haza és osszátok el. De meg ne edd ám az uton, mert majd megkérdem a többieket.

— Köszönöm, Isten fizesse — s ezzel elfutott.

Mikor István kijött a présházból, Boris oda szaladt hozzá.

— No Pista bácsi tudja-e mi az ujság?

— Széna-e, vagy szalma, mert gondolom, hogy a feleségeről van szó.

— Találja ki? incselkedék Boris.

— No hát kitalálom, ugy-e hogy széna.

— Eltalálta, fia született, csak menjen haza a szegény beteg asszonyhoz. Itt volt a leánya és az hozta a hirt és hivatta magát.

— Hát hol van az a leány?

— Már nincs itt, már elfutott. Csak menjen már nő.

— Megyek, de clébb szólok a gazduramnak.

Oda megy a gazdához, tudtára adja hazamenő szándékát. Ez csak nevetelt rajta, mert előbb tudta a hirt, mint ő.

— Csak menj haza édes fiam, menj Isten hírével.

* * *

Hatodnap délutánján, mikor már csakugyan befejezték a szüretelést, oda vetődik egy hórihorgas borvirágos orru magas férfi. Boris mindjárt megismerte, elébe fut, hogy férjét apjához vezesse. De ennek a legkisebb gondja is nagyobb volt annál, mert amint Boris mellé került úgy megrázta, meglépázta hamarosan, mint Krisztus a vargát.

Felhívta ezután az ő elnöktársát, Händel Vilmos főesperest, hogy az 1898. évre vonatkozó jelentését terjesztesse be.

Mint hogy szeretett főpásztorunknak ezen lelkiismeretes pontossággal összeállított jelentése a közgyűlés jegyzőkönyvével együtt ugys ki fog nyomtatlatni, s így alkalmunk lesz akkor annak részleteit ismertetni, e helyen csak egyes jellemző adatokról akarunk megemlékezni.

Händel meghatottságtól reszkető hangon esetele azon veszteséget, mely az egész magyar hazát érte a múlt évben Erzsébet királyné halálával, kibem mi is drága s legjobb anyánkat siratjuk. A közgyűlés állva hallgatta meg a mélyen átérzett szavakat. De a kérelhetlen sors még különösebben is sujtotta a nagyhonti egyházmegyét, mert elragadta tőlünk hazafias és egyházi érdemekben megöszült vezérünket, ki egy fél századon át állott az egyházmegye élén mint annak felügyelője, Sembery Imrét. Emlékét hiven meg fogják őrizni a halás utódok.

Örvendetesebb részei a jelentésnek, hogy Stainlein Ottó gróf arra kötelezte magát, hogy évente 200 frtot fog adni szegényebb egyházak segélyezésére; hogy adományok czimén több mint 5000 frt folyt be; hogy a hagyományok összege 4800 frt; hogy a hivek egyházi építkezésekre 14000 frtot költöttek, hogy szegény hitsorsok segélyezésére 1200 frtot adtak. Több gyülekezetben jótékonyági egyesületek, így nőegyletek, valamint hitelszövetkezetek is alakultak, a mi arról tesz tanúságot, hogy a felbaráti szeretet mindinkább hódít szíveket. Ki kell még emelnünk az esperesi jelentésből azt, hogy a nemzeti ünnepeket az összes gyülekezetekben megtartották, és hogy különösen a százi egyházban és a fehérkúti leányegházakban az évi magyar nyelvű istentiszteletek száma dicséretesen amelkedett.

A főesperes jelentésének felolvasása és tárgyalása után következett a közgyűlés legünnepélyesebb része, az új egyházmegyei felügyelő beiktatása. Laszkáry Pál kijelentve, hogy a reá esett választást elfogadja, letette a hivatalos esküt, melyet a közgyűlés állva hallgatott végig. Azután kifejtette azon elveket, melyeket társelnökével egyetértve az egyházmegye kormányzásában követni szándékozik. Igazi protestans szellemben hangzott el az új felügyelő ajkairól: „A szívembe ojtott vallásos és hazafias érzelem fogja vezérelni minden tetteimet, büszkén vallom magam evangélikusnak és magyar hazának, mert szeretem egyházamat, vallásomat és magyar hazámat. Elfoglalt és túlzó nem voltam soha. Tisztelem a más vallásfelekezetűeket és becsülöm vallásos buzgalmukat, tisztelem nem — magyar — ajku polgártársaimat, az Istent imádatjuk bármely vallásban és bármely nyelven, csak ne legyünk vallástalanok és hazafiatlanok. Én erősen autonomista vagyok, de nem tartom megengedhetőnek, hogy az autonómia köpenye alatt egyházunk kebelében a magyar haza és magyar nemzet ellen nemzetiségi izgatások forduljanak elő. A politikát egyházi t érre vinni nem tartom helyesnek; tisztelem mindenkinek politikai meggyőződését, mint protestans ember mindenkör a

— Hah, elszőktél te tőlem, te haszontalan ...

Nem fejezhette be mondanivalóját, mert hamarosan négy-öt marok szorongatta a torkát s kifelé vonszolták az árokparthoz, ott aztán egyet rugtak rajta Angyal uram komendójára, hogy akkorát esett, mint a mekkora volt és estében kiesett az országuttra.

— És te ezt szeretted, ezt, aki ily csufaságot hozott ősz fejemre. Megérdemletem ezt én? Nem voltam jó apátok? Hanem többé nem leszek az. Többé ne lássam ezt a részegét, válassz kettő közül, vagy nálam maradsz, vagy elmegy'sz hozzá, de akkor le is veszem a kezéd rólad.

— Ugy, ugy apjuk. Így kellett volna már régen tenned, legalább nem okoztak volna annyi keserűséget, mint az mennyit már ugy is nyeltünk, hiszen mondtam neked, hogy előbb-utóbb elválás lesz a vége — mondá Angyalné.

— Ne haragudj édes apuska, nem megyek többé hozzá. Szerettem, de nem érdemi meg. Mindig ígérte, hogy megjavul, de biz kutyából szalonna soh'se lesz.

A férj pedig feltápáskodott és elment, eltávozott és Angyalékhöz vissza se tért többé soha.

* * *

Be lett fejezve a szüret, hazamenetben a szedők meg a cseber hordók más egyébről sem beszéltek, mint erről az esetről. István is hazament. Felesége akkor már fent volt, éppen fürösztötte a kicsikét. Oda megy megcsókolja mind a kettőt s elmondja a szőlőben történeteket. Azután ujra megöleli a feleségét s hozzá teszi:

— Bizony, bizony édes feleségem, sokkal boldogabb vagyok, mint azok oda át. Szegények vagyunk, azért boldog vagyok, ha az Isten még annyit is ad, gondoskodik róluk. Azt hittem, hogy a ki gazdag, akinek mindene van, mint azoknak ott át, hogy boldogok, pedig hát éppen nagyon is boldogtalanok.

szabadság és az igazi szabadelvűség zászlaja mellett fogok küzdeni.

Ezen aranyaszavak elhangzása után a közgyűlés emelkedett hangulatban folytatta tárgyalásait.

Szabó Kálmán, az új középpalóitai lelkész a főesperes kezébe letette az ünnepélyes hűségfogadalmat. A f. évi augusztus 23-án Pozsonyban megtartandó kerületi közgyűlésre az egyházmegye megválasztotta kiküldöttjeit. A kerület felhívására a közgyűlés kimondotta, hogy egy Selmeczbányán létesítendő önálló tanítóképzőt hajlandó anyagilag is segélyezni. A szupplikációt régi alakjában kívánja fentartani, csak azt ajánlja az iskolák igaztónak ftyelmébe, hogy a kiküldendő tanulókat jól válogassák meg.

Régen elűtötte a delet, midőn a közgyűlés véget ért. A megjelenek most a Bcgya-féle vendéglőbe mentek, hol egyszerű, de mindenkit teljesen kielégítő társaság várta őket. Számuk ekkor már mintegy 50-re növekedett, megjelentek az új felügyelőnek megyebeli tisztársai közül is többen, hogy együtt örvendjenek Laszkáry Pállal a bizalom és szeretet nyilvánulásán, mely őt megválasztásával hitsorsosai részéről érte. Ott láttuk Czibulya László alispánt, Halmay korponai főszolgabíró, Héderváry hely. árvaszéki elnököt; Horváth Béla főispán, valamint a többi megyei tisztársak pedig táviratokban fejezték ki szerenese kívánataikat.

Hogy ily társaságban azután a sikerült, szellemes felköszöntőkben nem volt hiány, elképzelhetjük.

Mi selmecziek pedig csak azt kívánjuk, hogy a nagyhonti ág. hitv. evang. egyházmegye közgyűlését minél előbb s minél gyakrabban üdvözölhessük ismét falaink között.

Király Ernő.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hírek.** Dr. Kaiser Károly a belügyminiszterium bakteriologiai osztály vezetője a bányaszálynak dr. Tóth Imre bányakerületi főorvos által eszközölt mikénti megszüntetésének tanulmányozása végett néhány napot városunkban töltött. — Farbak István orsz. gyűl. képviselőnk városunkban időzik. — Dr. dezséri Boleman István kir. tanácsos, vihnyei fűrdőorvos a múlt héten megbetegedett, de egészsége, mint igaz örömmel halljuk, már is teljesen helyre állott. — Horváth Lajos anyakönyvi felügyelő az anyakönyvi hivatalok vizsgálata miatt néhány napot városunkban töltött. — Gyulay László festőművész Budapestrol, rokonai látogatására ide érkezett.

— **Horváth Béla főispánunk** holnap hetfőn érkezik ide és elnökölni fog a keddi közgyűlésen és a közigazgatási bizottság gyűlésén. Főispánunk hetfőn és kedden délután fogadni is fog.

— **Vadas Jenő** erdőakadémiánk kitűnő tudós tanára Ó Felsége által főerdőtanácsossá neveztetett ki.

— **Nemeslelkű hagyomány.** Reinfahrt Ihring Mária a múlt héten elhalt, egyedül álló, 58 éves nő felső róza utcai házában és összes vagyonát a selmeczi Szent-Katalin egyesület javára hagyományozta végrendeletileg. A jelzett egy emeletes ház valószínűleg árverésen el fog adatni.

— **Eljegyzés.** Ifj. Steinhöbel Lajos Ózdról eljegyezte Pauer Etelka kisasszonyt, Pauer János akadémiánk titkárjának, városi t. b. tanácsosnak művelt lelkű, kedves leányát.

— **Abai Ottó** lapunk főmunkatársa az ó-budai dohánygyárhoz helyeztetve át, városunkat múlt kedden elhagyta, de birjuk ígérte, hogy jeles munkásságát lapunktól, melynek eleitől fogva főmunkatársa volt, a jövőben sem fogja elvonni. Munkatársunk ez uton mond bucsut mindazon ismerőseinek és jóbarátainak, a kiktől személyesen el nem búcsúzatott.

— **A Felsőrórán nyaralókat építő részvénytársaság** életképessége, sőt egyenesen missziót teljesítő jövőbeni célzatos és üdvös működésére nézve szolgáljon az a mit a minap körünkben időzött ifj. Ábrányi Kornél a jeles író elmondott „Egy elvesztett fogadás” czim alatt a Budapesti Napló mult vasárnapi számának tárczarovatában, mely tárczát a Budapesti Tagblatt is közölte német nyelven. E tárczát különben reprodukálta t. lapársunk a Selmeczbányai Híradó is.

— **A városi polgári lövészegylet közgyűlését** ma vasárnap d. u. 4 órakor tartja meg a lövölde helyiségében. Felhívjuk erre az egyleti tagok figyelmét, hogy mentől számosabban vegyenek azon részt és iparkodjanak arra, hogy ezen egyesület régi virágzását ismét elérhesse, mit lapunkban már annyiszor és oly sok indokolással óhajtottunk.

— **Készülő honvédszobrunk** agyagmintáját e napokban tekintették meg Debreczenben az oda e czéltől kiküldött Lenésó János és Zsitvay József szakértők és örömmel konstatálhatjuk, hogy a hatalmas szoborminta megnyerte mindkét szakértő teljes megelégedését és tetszését. Elismerés tehát a jeles debreczeni szobrásznak, Tóth Andrásnak. A szobor leleplezése talán már ez évi október 6-án megtörténhetik.

— **Halálozás.** özv. Murgács Anna selmeczbányai háztulajdonosnő, kinek Emil fiát csak nem rég temették el itt Selmeczen, tegnap szombaton meghalt. Temetése hetfőn lesz.

— **Az orsz. magy. bány. és kohászati egyesület közgyűlését** az idén augusztus 26—29-ig Szepes-Iglón tartja meg kirándulásokkal kapcsolatosan. A közgyűlésre szóló meghívó már legközelebb szétküldetik s illetve azt a jelesen szerkesztett bányászati és kohászati lapok legközelebbi száma hozni fogja. A közgyűlésen Teleki Géza gróf az orsz. magy. bányászati és koh. egyesület elnöke fog elnökölni. A közgyűlés programjából kiemeljük a következő pontokat: az elnök megnyitó beszéde; a zárszámadások, előirányzatok és felmentvények megállapítása; Az 1900 évben Selmeczbányán tartandó közgyűlésre vonatkozó megállapodások; Az alapszabályok módosításának tárgyalása (előadó: Svehla Gyula selmeczi bányaigazgató, alapító tag). A szénkérdés és a bányajog rendezése (előadó: Singer Bálint r. tag); Szakelődás (tartja: Litschauer Lajos a b. és k. lapok szerkesztője, alapító tag); A közgyűlés ünnepélyes berekesztése. A kirándulások a Tátrába és Szepes megye bánya és kohó telepeire míg egyrészt felette érdekes tanulmányozásokra, de más részt nemes élvezetre is fognak alkalmat adni a bizonyára nagy számban jelentkező résztvevőknek.

— **A jövő keddi közgyűlés tárgysorozátaiból** kiemeljük a következőket:

A polgármester jelentése a közigazgatás és háztartás 1899. évi június havi állapotáról. — A honti helyi érdekű vasut részvénytársaság megkeresése a németi-selmeczbányai h. é. vasut kiépítésére megszavazott 100000 frt törzsrésztvény felemelése iránt a vasti bizottság s a tanács erre vonatkozó előterjesztése. — Tanácsai előterjesztés a Hodrusbányán létesítendő két iskola és óvó kiépítésére megszavazott 24,468 frt 85 kr miképeni fedezése iránt. Tanácsai előterjesztés a közös sertésöl építésére megtartott árlejtés eredmények bejelentése a beadott ajánlatok elbírálása céljából. — A megüresedett számtisztviselő állásra beérkezett kérvények előterjesztése. — A gazdasági tanácsnok, az erdőmester s a mérnök jelentése f. évi június és július hóra terjedőleg. — A tanács előterjesztése azon tartozások miképeni kiegyenlítése iránt, melyek a fennállott városi bányaalap a körhízi, a volt erdészeti és a házi pénztárnak adósa maradt. — A tanács előterjesztése a vízvezeték ügyében szerkesztett emlékirat s szabályrendeletért járó munka s tiszteletdíj megállapítása iránt. — Tanácsai előterjesztés a Scheimer-féle birtok folyó évre terjedő bére adása iránt.

Ebből láthatják a biz. tag urak, hogy sok oly kérdés kerül szőnyegre, mely megérdemli a legnagyobb közérdekeltséget.

— **Önkéntes tüzoltóságunk ez évi nyári táncmulatsága** kedvező időjárás esetén e hó 16-án fog megtartatni a Felsőórán még pedig egy, hogy a tüzoltók és a hozzájuk csatlakozni akarók már reggel rándulnak ki. Délben társas ebéd lesz és délután megkezdődik a tánc. A mulatság igen sikeresnek ígérkezik.

— **A hodrusbányai temetkezési és segélyező egyesület** 20 éves fennállásának emlékére ma vasárnap július hó 9-én a Kohutován saját pénztára javára nyári táncmulatságot rendez, mely igen sikerülnek ígérkezik. Belépti díj: tetszés szerint. Kezdeté d. u. 2 órakor. Kedvezőtlen időjárás esetén a mulatság július hó 16-ára halasztatik.

— **A selmeczi népbank rendkívüli közgyűlése.** A selmeczi népbank részvénytársaság 1899. évi július hó 17-én d. u. 3 órakor az intézet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. részvényesek ez uton is tisztetettel meghivatnak. Tárgy. 1. Közgyűlési elnök és jegyző választása. 2. Tirts Rezső pénztáros nyugdíjaztatása és a pénztárosi teendők iránti intézkedések. 3. A pályázati kérvények előterjesztése és az új könyvelő választása. 4. Egy igazgatósági tag választása egy évre. A meghatalmazások f. é. július 17-én délelőtt 11 óráig az intézet helyiségében benyújtandók. — Mint halljuk a könyvelői állásra 18 pályázat érkezett be, a mi elég szép szám.

— **Akadémikus és — rendőr.** Sajnos, hogy az utóbbi időben az akad. ifjuság egyes tagjai és a városi rendőrök között oly dolgok merültek fel, melyeknek megtörténni nem volna szabad. Megtörtént még az is, hogy egy akadémiai hallgatót — állítólag — a rendőrök testileg is bántalmaztak, őt bekísérték és egész éjjel a rendőrségnél fogva tartották — egy rendőr intézkedése folytán; mert ügyeletes rendőrtiszt azon éjjelen szolgálatban nem volt. A mindkét oldalról megindított vizsgálat ki fogja deríteni, hogy a rendőrség nem követett-e el hivatalos hatalommal való visszaélést, avagy nem volt-e az akadémiai hallgató a hibás. De bármint legyen is, magasabb tanintézeti hallgatókat, bekísérni vagy épen egész éjjel ott tartani csak nagyon, de nagyon nagy ok szolgálatára mellett szabad. De viszont — mint jó, igaz barátjuktól fogadják ezt el — kérnünk kell fiatalágunkat is, hogy a rendőrséggel való összetűzésektől, éjjeli csendháborítástól és tüntetésektől saját érdekükben amennyire csak lehet, óvakodjanak. Különben e kinos ügyben a legszigorubb és legpártatlanabb vizsgálat megajtását követeljük, hiszen a mi ifjuságunk dekoruma forog kockán, ez pedig nem csekély dolog.

— **Az állami uradalmak kezelése.** Lukács László pénzügyminiszter a minap terjesztette be az országgyűléshez jelentését a pénzügyminiszterium kezelése alatt levő mezőgazdasági birtokoknak és az azokhoz tartozó jogoknak és az összes telepítéseknek a földmívelésügyi tárca kezelésébe és viszont a földmívelésügyi miniszterium kezelése alatt álló hidak, kompok és vámszedési jogoknak a pénzügyminiszteri tárca keretében való átvétele tárgyában. E szerint a földmívelési tárczának lesznek átadandók a földbirtokok tekintet nélkül azok terjedelmére, továbbá a taksás és industriális telkek ama követelései, melyeknél a kincstári bányászat vagy vasművek érdekelve vannak.

Az átadandó ingatlanokkal kapcsolatos kegyuri jogok, melyek olyan községekben gyakoroltatnak hol a kincstár erdőbirtokkal rendelkezik, amennyiben a kincstári bányászat érdekei annak átadását nem gátolják. Ez az átadás és átvétel a minisztertanács által elhatározatván, ő Felsége jóváhagyása ehhez előzetesen kikérte. Az átadást, illetve átvételt még ez évi július hónap folyamán megkezdik.

— **A gyümölcstenyésztésről** előadást tart a városi kertésztanító e hó 10-én kezdődőleg naponként reggeli 9 órakor a városi r. k. elemi iskolahelyiségben. Az előadás ingyenes s arra a város közönsége, különösen a kerttulajdonosok s az ifjuság zennel meghívatik. Ohajtandó volna, ha mennél többen vennének részt ez előadások, illetve tanfolyamban.

— **A selmecz városi erdők revíziójának** nagy munkáját Csiby Lőrincz erdész akadémiánk jeles tanára főképpen a szünidők alatt fogja elvégezni. Kitarást és eredménydus sikert kívánunk e nem csekély feladat megoldásához.

— **A közös sertésölről.** Köztudomássá vált a helybeli lapok által, hogy a tekintetes Tanács egy közös sertésöl épített a közvágóhid mellett a selmeczbányai hentesek részére. Ezen intézkedése a nemes Tanácsnak nagy mérvben létkérdésünket érinti, amennyiben növekvő kiadásaink nem fognak arányban állhatni jövedelmeinkkel. A tekintetes Tanács abbéli kérelmeinket elvetette, hogy a vidéken szurt sertések husának behozását eltiltsa. Kérelmünk elvetését a t. tanács azzal okolta meg, hogy az üzleti viszony meggátolása a husarak emelkedését vonná maga után. Ezen intézkedéseket a jövőre nézve ránk nagyon serelemeknek látjuk. Mi hentesek kötelezve leszünk, súlyos terheket viselni, mi, a kik a városi közterhekhez járulunk. Ellenben a vidéki húst behozók semmiféleképpen korlátozva nem lesznek, városunknak közterheikhez nem járulnak, semmiféle néven nevezendő adót, a fogyasztási adón kívül, városunknak nem fizetnek, de még azok sem fizetnek jövedelmi adót, a kik az illetőktől megveszik és kicsiben kivágják. A tanácshoz intézett kérvényünk nemcsak méltányos, de jogos is, mert az ipartörvény szerint a kontárkodás tilva van. A hus elárúsítás pedig képesítéshez van kötve; a húst behozók pedig nem képesített iparosok, a hus behozását is időközökhöz kölik, akkor hoznak be, a mikor nyerhetnek rajta, ha az üzlet vesztéssel jár, akkor szépen otthon a mezei munka körül iparkodnak idejüket értékesíteni. Az ipartörvény szerint csak a tenyésztőnek van joga tenyésztését iparszerűen értékesíteni, nem pedig a kupecznek, a ki ma vesz és holnap leölve piacunkra hozza, iparszerűen értékesíti és a kész haszonnal itt hágy benünket, mint szent Pál az oláhokat. Mi hentesek azonban mint selmeczbányai lakosok az adót fizetjük egyaránt, ha üzletünk jól, vagy rosszul mén is. A felsorolt okoknál fogva a verseny hátránya reánk sérelmes. Mi a közös sertés szállással járó s nagy mérvben fokozódott kiadásainkat csakis a nagyobb üzleti forgalommal s nem a hus árak emelkedésével akarjuk elérni, már pedig, ha a vidékiek a jövőben is behordják a húst piacunkra, ezen reményünkről le kell mondanunk. Például: miért nem hordanak be a vidékiek ez idő szerint húst? Nem azért, mert megromlik, el tudnák ők azt adni jobban, mint ezidei tavasszal, vagy miért nem hoznak be élő jószágot? Ezen kérdésekre csak az a felelet, hogy ők csak akkor vannak itt, a mikor busás haszonnal jár az üzlet. Nekünk henteseknek ezen vidéki kupeczek a vidéki vásárokon a legnagyobb konkurencziát csinálják, sokan vannak, a vásárokat elárastják, összeveszik előlünk a jószágot, úgy hogy nekünk másod, vagy harmadkézből kell vennünk és minden egyes eladónak hasznot kell adnunk, ha pedig a kupeczek a hasznot keveslik, akkor leszurtan hozzák be és átveszik azok a szegény husvágók a huscarnokban, akik a legszerényebb haszonnal is beérik, mivel rája vannak utalva szegénységüknek fogva s ezáltal a legnagyobb hasznot a kupeczek gyűrik zsebre. És ily módon csakis ők drágítják a húst. Kérvényünk benyújtásánál a polgármester ur azon aggodalmának adott kifejezést, hogyha a vidéki hus piacunkról kitiltatna, nem bírnánk kellő mennyiségű hússal a t. közönséget ellátni, és hogy a husarakat emelnék. Ezen aggodalmakra vonatkozólag azonnal biztosítottuk a polgármester urat, hogy mi hentesek a város t. közönségét minden időben és minden alkalommal a kellő mennyiségű hússal el bírjuk látni, példa rá a hazánkban lefolyt pár sertésvesztés esztendő, a mikor a legszigorubb zárlatok dacára és a legnagyobb áldozatok árán is el tudtuk látni a t. közönséget sertéshússal. A mi pedig a helyzet kiaknázását illeti, azon esetben ha a vidéki hus ki lesz tiltva városunkból és mi indokolatlanul drágán mérnök a húst, a város tanácsának jogában áll a régi rendszerű limitálási joggal élni vagyis hatóságilag a husarakat lemezabni. Felhívjuk ezen előadott körülményekre nemcsak a tek. városi tanács és a keddi közgyűlés hanem az egész t. nagy közönség figyelmét is.

A selmeczi hentes-mesterek.

— **Drága temetések** czim alatt lapunk mult számában megjelent közleményre vonatkozólag a következő sorokat kaptuk, melyeket kommentár nélkül közlünk: „Tekintetes Szerkesztő Úr! Legyen szives, minthogy megengedte engemet lapjában megtámadni, a következő soroknak is helyt adni. Ami drága temetések” czim alatt közölve volt rólam becses lapjában hidegen hagyott volna; mert a jól nem informált rágalmozó magamagát vetette meg a kivel majd elszámolok ott, ahol nem is sejt, — ha papi kötelességről szóló legékebb diszemet piszkos kezével nem érintette volna. Az az ember aki agyon kintzett, meg nem gyóntatott fiát pogány módon eltemettetni jónak találta, nálam egyáltalában temetést nem rendelt. Az nap este 8 órakor egy bejeghez menve találkoztam a zenezóval haladó kis menettel, s elég jókor jöttem

haza, hogy megkérhette volna tőlem a szokásos beszentelést, de ő kacagva ment ki a temetőből már mikor szent szereimet letettem vala. Tehát itt szándékos gonoszság fordult elő. — Szegényeket ingyen szoktam temetni, a szóban lévő atyafi azonban jobbnak látta a temetkezési társulattól kapott 80 forintot zenezó mellett a korcsmában elinni. Részemről nincs kifogásom ilyen megvetendő egyéniség nihilisztikus allúrjei ellen, csak a következőt még szükségesnek tartom kinyilvánítani. Igenis a stóla Vihnyén úgy szólván egyedüli jövedelmi forrása a papnak, s azért nincs megszábva. De ne értsük félre a dolgot. A nem akarót nem kényszerítjük semmire a kántorral együtt, hanem volenti non fit injuria. Négyforint és 80 krtól fölfelé temetünk, aki parádézni és a papot kántorra legyűtt 6 kilométernyi távolságra a hová nem köteles, utaztatni s izzasztalni, azután különféle fölösleges s nem szükséges ceremóniákkal egész fél napig sokszor szerepeltetni s agyonkinozni kíván, hát az fizessen is. Ez tiszta dolog. Mi nem kényszerítünk senkit a luxushoz. Isten velünk! Vihnye 1899-évi július hó 3-án Msgr. D a u b n e r J ó z s e f, ő Szentsége titkos udvari papja, viihnyi plébános.

— **Költözködik a nyomdánk.** Az apáca zárda földszinti nagy helyiségben eddig elhelyezett Joerges-féle nyomda átköltözködik saját otthonába, a Joerges czég által megvásárolt, a szentháromság téren fekvő Smeskal féle házba, melynek földszintes része e czélra lett átalakítva.

— **Az „Otthon” szépirodalmi mellékletünk diszes bekötési táblái** elkészültek és lapunk kiadóhivatala útján megrendelhetők csak 60 krtól. A ki tehát az „Otthon” előfizetői közül igényt tart e nagyon kedvezményes árban kapható, diszes bekötési táblákra, az ebbeli szándékáról legyen szives e lap kiadóhivatalát értesíteni, hogy az így megrendelt bekötési táblák kellő számu és idejekoráni megrendeléséről gondoskodva legyen.

— **Huszonöt éves jubileumot fog ünnepelni** e hó 11-én a zólyom-lipesei Gizella árvaház, mely oly nemes emberbaráti működést fejt ki. A szép ünnepélyen városunkból Dr. Tóth Imre ker. főorvos és Bárdossy Antal kir. bányatanácsos vesz részt.

— **Vasúti megállóhely Béalabányán.** A béalabányai vasúti állomás tudvalevőleg jókora távolságban fekszik Béalabánya testvérvárosunktól. Ez indította a arra, hogy kérelmezzenek magában a városbanegy vonatmegálló helyet. E kérelmük illetékes helyen figyelembevételre és a vasúti igazgatóság kiküldötte, polgármesterünk kíséretében mult csütörtökön járt Béla bányán, hol megállapították hol legyen ezentul a megálló hely. Ez a város közepes részén lesz s ott az eddig át siető vonat meg fog állni.

— **A gázgyár eladása nem lett jóváhagyva.** E hirt vesszük lapunk zártakor. De mi úgy tudjuk, hogy az jóvá lett hagyva, hanem nem 60, de csak 40 évi időtartamra szóló jogátengedés mellett.

Zelőfizetési felhívás zenyim naptárra.

Sak vagyom én Klincsok,
Szomorokodni nincs ok,
Ha az kalendárom,
Sak mint zelisvárom,
Sok rendelést kapja
S lesz nekem jó napja.
Zírok belé mindent,
Mi sak van fent és lent.
A bányamélyében
És bányász szívében.
De fognak ám zírni,
Kik tudnak jól birni
Zides magyar nyelven
Mesélni mint kelljen.
Lesz benne komolyság,
De még több vidámság . . .
Ha nehéz élnetnyi,
Zesik jól nevetnyi. —
Zutmutatást is ad,
Mi, tovaris, fér rád, —
Hogy kell élnyi mostan,
Vigyázva, okosan. —
Keveset fog adnyi,
Ki akarja kapnyi.
Es sokat kap zérte,
Elmulatgat véle.
Zakarod? Rendelj lem . . .
Zaddig is: „Pochválen!”

Klincsok Názó hundstosziár, bányász
kalendáriumot zakaró vállalkozó.

A selmeczi Konfuczius bunkós mondásai.

Vizvezeteket itt Selmeczen ki lel? —
De azért még a meg nem csinálókát, csakis a tervezeteket, előmunkálatokat végzőket, miután a város kitünő anyagi helyzetnek örvend — tiszteletdíjazni már most kell.

Béalabánya, maradtál vón magadra,
Most nyomorusággal hanyagolád, mostoha bánásmódba részesítésed
bizonyára nem lobbantana nagyon is indokolt — haragra.

Ki az, ki amott áll a szirttetőn?
Mint ő, az ősz Dölfő di Bombardó, ki a nyugalomba vonulás völgyébe sehogy sem akar lejtetni — leereszkedőn.

Miesoda karének az, a mely ott zeng?
Mint avolt fogyasztási adók és regale bérlők a feletti örömeikük, hogy zsebükben „kereskedelmi ügyesség” által mennyi arany — peng.

(Folytatjuk).

WEISZ ADOLF, Selmeczbányán

a divatáru és rőfös kereskedés terén kifejtett nagy konkurencziával szemben is helyét minden tekintetben megálló

nagy áruházát

bizvást és melegen ajánlja a n. é. közönség nagyrabecsült figyelmébe és pártfogásába.

NAGY JÓZSEF MŰKÖFARAGÓ

(Gulrich J. volt üzletvezetője)

SELMECZBÁNYÁN

Dohánygyár-utca 154. szám alatt elvállal
mindennemű

kőfaragó munkát,

márványkő, sirkőjavításokat a temetőekben
helyben és a vidéken.

Teljes tisztelettel

Nagy József,
műköfaragó.

BOGYA JÁNOS VENDÉGLŐS.

Ajánlja a mélyen tisztelt közönség becses figyelmébe, hogy ezentúl a kedvelt vihnyei aczélsörön kívül, kitünő minőségű, direkt szállítasu, valódi Dréher-féle dupla márcziusi és világos Király-sört mér literenként 28 krért.

Ajánlja továbbá valódi, természetes fehér és vörös borait, valamint a legfokozottabb igényeknek is megfelelőnek bizonyult jó konyháját.

Abonomába ebéd, vasora havonként 20 frtért, étlap szerinti választás mellett 30 frtért kapható.

Előzékeny kiszolgálásról gondoskodva van.

Mindennap friss villás reggeli.

Fontos üzleti tudósítás!

Ujból bátrak vagyunk a t. közönség figyelmét felhívni arra, hogy a nagy elterjedésnek örvendő

LILIAM VÁSZON

össze nem tévesztendő más értéktelen, nagy hanggal hirdetett vászonneműekkel. **A lilium vászon** az egyedüli, mely a bel- és külföldi többi vászonnal nemcsak hogy kiállja a versenyt, de azokat minőségi jóságban felülmulja. **A lilium vászon** 8811. sz. a. törvényileg védve van és Selmeczen és vidékén egyedüli elárusítója a mi cégünk

Üzletünkben különben nagy raktárt tartunk mindenféle bel- és külföldi vászonnakból, asztalneműkből, teljes kelengyéből stb. stb.

Kiváló tisztelettel

Tibély Ágoston örökösei.

Felette olcsó bevásárlási alkalom.

Amidőn a nagyrabecsült közönségnek tudomására hozni bátorodom, hogy f. é. augusztus elsején

üveg-, porcellán-, majolika-, kép-, lámpa- és szobadiszes üzletemet.

a főtéri apácza-zárda földszinti nagy bolthelyiségébe teszem át, egyben tudatom, hogy ezen okból eddigi áru-készletem

feltűnő olcsó, a bevásárlásnál jóval aluli áron rusítom.

E kedvező bevásárlási alkalmat tehát senki se mulassza el!

Alázatos szolgálja

Stark Mihály
üveg- és porcellán kereskedő.

Gyár: **ALSÓ-HÁMOR** (Bars megye.)

Gyári főraktár
BUDAPEST
Andrássy-ut 29. (I. e.)

Raktár
BÉCS
I., Seilergasse 1. sz.

A „SZANDRIK“ ezüstárú-gyár,
mely az 1752-ben
Selmeczbányán alapított **Geramb J. J. Unió**
tulajdona,
saját, vagy adott rajzok szerint előállít:

mindennemű ezüstárút,
mint asztaldiszeket, gyümölcstartókat (jardiniéres-készleteket), girandolokat, gyertyatartókat, serlegeket,
dísz-émléktárgyakat és versenydíjakat,
mindennemű evőkészletet gazdag választékban, piperetárgyakat, stb. stb.

A selmeczi szálló szálloda
szabadkézből eladó
vagy bérebe adó.

Bővebbet megtudhatni a tulajdonosnőnél, özv. Vnucskó Ferencznénél.